

Slovenski

REPUBLIKANEC

(prej Avtonomist)

Glasilo Slovenske Republikanske Stranke kmetov in delavcev.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Breg št. 12. II.
Telefon 119.

Izhaja vsak petek.

Mesečna naročnina 5 Din. — Cene oglasov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Pri malih oglasih vsaka beseda 50 par.

Št. 19.

Ljubljana, dne 15. maja 1925.

Leto V.

Kaj hočemo? Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!

Nova slovenska fronta.

Star pojav je, tako v pretekli, kakor v tekoči zgodovini, ki ji pravimo politika, da se v časih velikih narodnih odločitev, v časih ko gre za rešitev celega narodnega bitja pred sovražniki od zunaj, združijo vse še tako različne struje, vrste in stranke naroda ter strmejo v eno vrsto. Za primere nam res ni treba stikati po zgodovinskih knjigah, tudi jih je preveč, in če bi človek navedel en slučaj, je vedno v nevarnosti, da izpusti tri, štiri bolj važne in bolj značilne. Imamo take primere prav neposredno pred seboj. Niti na svetovno vojno se nam ni treba sklicevati, ko so šle vse stranke vseh v vojni udeleženi narodov enodušno za svojim smotrom, edinim smotrom med vojno: odvrniti vnanjo nevarnost. Ni se nam treba sklicevati na občutje naših ljudi, ki so se veselili, če so senegalski zamorci ali marokanski Kabili kje ob Remu nabili Nemece, od katerih pa navzlic temu veselju niti eden ni mislil, da so zamorci ali Kabili vrednejši narod od Nemcev. Ni se nam treba — zakaj vse bližje primere imamo, tako blizke, da morajo biti še živo v spominu najbolj vihravemu čitatelju. Kot vzoren primer navajam samo zadnje predsedniške volitve v Nemčiji. Socialisti in klerikaleci so si povsod v laseh, ne samo pri nas, prav tako liberalci in socialisti in liberalci in klerikaleci. Ko pa je bilo izdano geslo: za republiko je treba iti skupaj na volišče, sicer nas vse pozre monarhizem, si ljudje tako različnih načelnih naziranj niso pomišljali niti za hip, socialisti in liberalci so šli volit centristnega, to je klerikalnega kandidata Marxa.

Položaj slovenskega naroda v Jugoslaviji je pa še vse bolj obupen, kakor moč republikanske misli v Nemčiji. Debela knjiga ne bi mogla izčrpati vseh krivic, nasilj, barbarstev, ki jih je doživel in jih doživlja dan za dnevom naš narod, odkar smo se »ujedinili« in odkar smo »svobodni«, odkar je slovenski narod tako »svobodni«, da dva izvoljena poslanca lahko delata s Slovenijo, kar hočeta, dočim nima ostalih 24 slovenskih poslancev, torej večina slovenskega ljudstva, pri odločanju o lastni usodi prav nobene besede. In kdor bi pisal tisto debelo knjigo krivic, bi imel prav za prav jako lahko delo. Celotno samo demokratske liste, kakor »Slovenski Narod« in »Jutro«, bi vzel v roke, listal po njih in prepisaval. In bi prepisal n. pr. iz »Slov. Naroda« z dne 15. februarja lanskega leta, kako je belgrajska vlada z odpravo jadranskega tarifa oškodovala Slovenijo za dobre pol milijarde na leto, in bi zopet drugje videl hvaležen »Jutrov« prispevek h tej knjigi o krivicah, ki se gode našim invalidom, a takoj nato bi si zopet podčrtal v »Narodu« sestavek, kako protizakonito se upokojujejo slovenski častniki, kako »socialno« postopa belgrajska vlada, kadar premešča orožnike — družinske očete v Makedonijo, ako je krivičen en davek, kako duži drugi davek in

druga naredba industrijo in gospodarstvo v Sloveniji...

Pa kakor rečeno, vsega bi bilo za debelo, zelo debelo knjigo, mi pa pišemo samo kratek sestavek za tehnik.

Od vsega početka je opozarjal naš list najbolj odločno na brezprimerno stisko, v kateri se nahaja in v katero se čedalje bolj pogreza slovensko ljudstvo. Ne danes, temveč že pred dvema leti je zato opozarjal naš list na živo potrebo enotne slovenske fronte.

Tedaj nismo imeli uspeha. Slovenska ljudska stranka, ki je imela največ slovenskih mandatov, je mislila, da taka fronta ni potrebna, češ saj je naša stranka slovenski narod. Ravno v tem je največja njena krivda. Zakaj nobena stranka, pa še tako velika, ne more reči o sebi, da je ona in narod eno in isto. Naravna posledica tega sociološkega dejstva je, da so povsod in opravičeno gledali na slovensko ljudsko stranko kot na stranko in ne kot na predstaviteljico slovenskega naroda! Ker je Slovenska ljudska stranka vrhunskega programatično vezana na gotov verskopolični program, so jo v Belgradu tem lažje odklanjali kot zastopnico nenarodnih interesov. Isto se je zgodilo z njo v Zagrebu.

Sedaj, v dobi, ko se vrše pogajanja med zastopniki srbskega in hrvaškega naroda, je prišla slovenska politična kriza na svoj vrhunec. Kdor ni slep, mora videti, da se bo odločila usoda našega delavskega in kmečkega ljudstva, ne seveda za vselej, to ni mogoče, pač pa lahko za dolga desetletja. Čisto kratko: gre za vprašanje, ali bo današnja generacija našega ljudstva mogla in smela sama odločati o lastni usodi, ali pa naj gara in strada za to, da se bo redila iz truda in krvi našega ljudstva belgrajska porodica in par domačih odpadnikov. Gre za osvoboditev slovenskega kmeta in delavca od oligarhične klike, ki ga zaslužuje. Še krajše: gre zato, da postanemo svobodni, da bomo enkrat res osvobodjeni!

Vsak napredek narodov se vrši v etapah, to se pravi, gre od enega smotra do drugega. Narodov razvoj v zgodovini bi lahko primerjali s hojo popotnikov. Različne končne cilje imajo po navadi. Ali do gotovega mesta jih vodi skupna cesta. Zakaj se torej ne bi združili, zlasti če je pot težavna in nevarna, da si pot olajšajo in po potrebi pomagajo.

Slovenska republikanska stranka je danes v takem položaju. Dolga in težka je pot, ki vodi do izvršitve vsega njenega programa, do njenega končnega cilja: gospodarske in socialne osvoboditve in osamosvojitve. Ali daleč pred tem končnim ciljem moramo doseči nekaj drugega: pravico svobodne odločitve. Veliko jih je, ki jim je ta prvi cilj isti kakor nam. Zakaj torej ne bi šli dotlej skupaj?

Rekli in povedali smo že, da to naše naziranje ni od večeraj, da ga zagovarjamo že dolgo časa, da smo

ga zagovarjali že v časih, ko še nihče niti ni mislil na to in da smo tudi delali v tem smislu. Kdor je našim mislim in smotrom sledil, nas bo razumel. Razumel bo, zakaj smo segli v ponudeno roko samostojne kmetijske stranke, potem ko smo se prepričali, da je njen prvi cilj, osamosvojitve slovenskega ljudstva, torej isti kakor naš.

Razumel bo pa prav tako, da s takim sodelovanjem za bližnji skupni smoter nismo mogli in tudi ne smemo nič popustiti od svojega celotnega programa. Ta ostane marveč, kakor je bil.

Iz vseh dopisov, ki jih prejevamo, vidimo, kako naši sobojevniki na deželi novo nastali položaj razumejo in odobravajo!

Slovenski »komunisti« v pravi luči.

Med slovenskimi delavci jih je mnogo, ki prisegajo na komunizem in pričakujejo se vedno rešitve iz svojega težkega položaja od svetovne revolucije, ki jo bo napravila sovjetska Rusija. O delavcih, ki na to verjamejo, danes ne govorimo. Delavci so poštene ljudje, če prav so glede pričakovane rešitve, ki bo prišla iz Moskve, v veliki zmoti. Govoriti hočemo danes le o onih »komunistih« med nami, ki s komunističnimi frazami in obljubami ljudi farbajo in goljufajo samo zato, da na eni strani nabavijo denar iz delavskih žepov za svoje potratno življenje, na drugi strani pa bi radi dokazali Moskvi, kako pridno da »delajo«, da bi tudi iz Rusije dobili kaj denarja.

Gospodje »komunisti« te vrste imajo posebno v želodecu slovenske republikance. Dokler ni bilo slovenske republikanske stranke, ki si je javno in pošteno postavila za svoj cilj preureditev države v federativnem in republikanskem smislu, gospodje »komunisti« v Sloveniji niso hoteli prav nič slišati ne o federaciji in ne o republici, ampak so bili največji centralisti, ki niso poznali drugega kakor samo »mednarodnost« in skrajno centralistično komando Moskve in še bolj centralistično komando svojih belgrajskih »tovarišev«. Slovenski »komunisti« so postavili brezobzirno vse slovenske delavske organizacije pod belgrajsko komunistično komando, tja doli je romal ves slovenski delavski denar, kar ga niso gospodje »komunistični« voditelji sami zapili in zapravili, belgrajski »komandanti« so se pa prav od srca smejali slovenskim delavcem, ki so tako lepo skrbeli za nikdar site belgrajske voditeljske žepo! To je bridka resnica, in ob enem žalostna sramota, ki je slovenski »oberkomunisti« nikdar ne bodo zbrisali iz svoje umazane zgodovine!

Kakor hitro pa je nastopila naša stranka s svojim programom in rekla, da je »mednarodna« komanda nad nami škandal, in da se moramo slovenski delavci in kmetje organizirati sami brez tuje komande, kar je mogoče le v federativni republici, takrat so se tudi gospodje »komunisti« v Sloveniji spomnili kar čez noč, da so tudi oni za federacijo in za republiko! Videli smo namreč, da imamo mi prav, in ko so to videli, so se zbal, da bi delavci in kmetje njihove »mednarodne« bedarije spregledali in bi jim nehali polniti njihove večno prazne žepo z delavskimi krajčarji! Ne da »rešijo« slovenske kmete in delavce, ampak da rešijo sebe in svoj denar, so postali »federalisti in republikanci« ko so vi-

deli, kako pošteno jim naš list meša njihove sebične razume!

Mi s svoje strani pa nismo nehali razkrinkavati sebičnih spekulacij slovenskih »komunističnih« voditeljev in zato je njihova jeza na slovenske republikance postala brezmejna. V svojem srdu do slovenskih republikancev so šli celo tako daleč, da so nam na migljaj od vlade — brzokone za dober denar — ponudili pred zadnjimi volitvami skupen nastop, kakor so ga ponudili belgrajski komunistični »oberkomandi« samemu Radiću, ker so dobro vedeli, da potrebuje vlada za svojo nameravano obznanje proti Radiću »dokaze« za zvezo Radićevo s komunisti. Če bi bil Radić na od komunistov po vladnem naročilu mu ponujano zvezo pristal, vlada ne bi bila potrebovala nobenih »dokumentov« proti Radiću več! Radić je »komunistično« svinjarijo odklonil in ravno tako smo odklonili tudi mi vsak skupen nastop s »komunisti« pri zadnjih volitvah, ker smo vedeli, odkod piha veter! Da so dobili za svoj izdajalski poskus tudi slovenski »oberkomunisti« od svojih v vladi sedečih zaščitnikov tudi primerno plačilo, je več kot verjetno.

Ker se jim njihov izdajalski poskus pri zadnjih volitvah ni obnesel in kljub vsem svojim lepim ponudbam slovenskih republikancev le niso mogli spraviti pod obznanje, so začeli gospodje »komunisti« delati drugače, da bi slovenskim republikancem izpodbili tla in pripeljali slovenske kmete in delavce zopet v svoj tabor, kjer bi jih po stari svoji navadi zopet pošteno strigli in obirali. Piščanci so namreč dragi in vino še dražje. Zato so takoj po obnem zboru slovenskih samostojnih kmetov, po katerem se je začelo govoriti o skupnem nastopu le-teh s slovenskimi republikanci, napravili s svojimi delodajalci skupen načrt za skupen naskok proti samostojnim kmetom in slovenskim republikancem. Ta načrt je sledeč:

Demokratje bodo v »Jutru« in v svojih ostalih listih z vso silo napadali g. Puelja, češ da je slovenske kmete prodal »radićevcem«, (kar naj bi zlasti premožnejše samostojne kmete pripeljalo zopet nazaj v »edinozveličani« tabor demokratov) »komunisti« pa naj napadajo slovenske republikance z očitkom, da so »zavrgli republiko« in se prodali »vaškim bogatinom« (da tako odvrnejo revnejše kmete in delavce od slovenske republikanske stranke in jih pripeljejo zopet pod svoje »komunistične« škarje in pod svojo »komunistično« komando, ki je vedno pridno ubogala,

kar ji je naročila — vlada, oziroma v Sloveniji vsakokratni vladi-novej).

Ta načrt se točno izvršuje. Danes ne mine dan, da se ne bo »Jutro« z vso silo zaletavalo v gosp. Puelja in slikalo somostojnim kmetom na deli v najbolj kričečih barvah silno nevarnost, ki jim preti od morebitnega sodelovanja s slovenskimi republikanci. »Narod« podpira »Jutro« na vse preteze s svojimi oslarijami, »Domovina« pa s surovostjo. Na drugi strani pa je začelo tudi glasilo slovenskih »komunistov« — ki že zdavnaj niso nič drugega kakor večno lačni in še bolj žejna pripraga — z vso silo udrihati po slovenskih republikancih.

Tako-le piše n. pr. v zadnji svoji številki pod kričečim naslovom: »Republikanski« voditelj so se združili z monarhistično SKS:

»Od nas že dolgo napovedana združitev Pueljeve SKS in Prepeluhove SRS se je v nedeljo izvršila na obnem zboru samostojne kmečke stranke. Zbor sta najprej pozdravila v imenu slovenskih »republikancev« Prepeluh in Kelemina.

Sprejeta resolucija o ujedinjenju SKS ne govori več niti o republiki, niti o boju proti nadvladi srbske gospode in za samostojno delavsko-kmečko Slovenijo. Skratka »republikanec« Prepeluh je pljunil na republikanstvo, slovensko samostojnost, kmečko-delavsko zvezo in šel pod streho SKS stranke monarhistov in bogatih kmetov.

Vodstvo slov. republikanske stranke s Prepeluhom na čelu je napravilo to združitev s stranko vaških bogatinov in trgovcev brez vednosti svojih pristavev. Tisoči kranjski in štajerski kmetov so glasovali za Prepeluhovo in Radičevovo listo v nadi, da s tem manifestirajo za slovensko kmečko-delavsko republiko. Mi smo jih že tedaj opozarjali, da se edino-le naš delavsko-kmečki rep. blok dosledno bori za samostojnost Slovenije, za pravice delovnega ljudstva, za svobodno delavsko-kmečko republiko (posebno v konstituantih, op. ur.).

Pa umogi žal našemu svarilnemu klicu niso verovali. Ti so se morali sedaj prepričati na svojih plečih, da jih je Prepeluh s svojim »Slov. Republikancem« ogoljufal.

Sedaj pa primerjate to, kar piše »Delavsko-kmetjski list«, s tem, kar piše demokrasko »Jutro«. Eden pravi, da so postali samostojni kmetje radičevci, drugi pa trdi, da je šel Prepeluh pod streho SKS stranke monarhistov in bogatih kmetov!!! Ali vidiš sedaj skupen načrt slovenskih kapitalistov in slovenskih »komunistov« proti nam?

Na očitke »Delavsko-kmetjskega lista« skoro ni potrebno odgovarjati. Ker pa ljudje tudi lažem radi verjamejo, naj odgovarjamo le na nekatere točke:

Mi smo v svojem listu natanko obrazložili znani Radičev »preokret« in smo jasno povedali, da obstoji »preokret« v glavnem v tem, da Hrvatje danes priznavajo obstoječe stanje, ki ga prej niso.

Državni krediti za kmete.

(Konec).

IV. Ravnateljstvo za kmečki kredit.

§ 22. V Belgradu se bo ustanovil finančni zavod z imenom »Ravnateljstvo za kmečki kredit« z nalogo, da upravlja denar, ki ga bo po tem zakonu dobivala ali od okrožnih kmečkih kreditnih zadrug in od hranilnih vlog, da daje posojila okrožnim kmečkim kreditnim zadrugam in kmečkim društvom in da skrbi za uporabo tega zakona.

§ 23. »Ravnateljstvo« upravlja poseben upravni odbor, v katerem so: En član državnega sveta, 1 član glavne kontrole (vrhovni računski urad), en član Narodne banke, en član državne hipotekarne banke,

Hrvatje prej niso hoteli sploh nič slišati ne o ustavi, ne o parlamentu v Belgradu. Danes priznavajo, da je v Belgradu dinastija, da je vidovdanska ustava in da je v Belgradu parlament.

Ta dejstva smo mi priznavali že prej in zato pri nas slovenskih republikancih ni bilo treba »preokreta«. Mi smo omenjena dejstva priznavali kot obstoječa, nismo pa priznali da morajo biti večna. Ravno tako je tudi pri Hrvatih. S tem, če priznavam, da dežuje, še vedno ni rečeno, da zahtevam, da mora večno deževati!

Mi smo nadalje odkrito povedali, da se tako dalekosežen cilj, kakor je preureditev države v federativno-republikanski smislu, ne da doseči v enem dnevu in z enim slovom, ampak počasi in od stopinje do stopinje, ker ne verjamemo na »komunistično« svetovno revolucijo, na katero zapepeljani delavci že leta in leta zastonj čakajo in bodo se dolgo čakali! Zgoditi se utegne pač, da pride v Rusiji do novega prevrata, ker so ruski kmetje že prav do grla siti moskovskih bedarij, pri nas pa, kjer znajo ljudje brati, gre z revolucijami nekoliko drugače. Če bo pri nas prišlo do kakšne »revolucije«, bodo dobili kvečjemu gospodje »komunisti« vsak par pošteno zasluženi klofut od zapepljenih delavcev, drugega hudega pa ne bo!

»Komunisti« nam očitajo, da smo svoj republikanski program zatajili. Na ta očitke smo pravkar odgovorili. Vprašamo pa gospode »komuniste«: Kdo je pa zatajil celo svoje ime? Ali se oni sami še imenujejo »komuniste«?! Zakaj se imenujejo: »Neodvisna delavska stranka«?

Med »komunisti« je mnogo mladih fantov, ki morajo k vojakom. Ali ste že kedaj brali ali slišali, da bi se bil le en sam »komunistični« rekrut branil priseči kralju? Ali ne pomeni taka priseča priznanje kralja in priznanje obstoječega stanja? Kaj potem gobezdajo slovenski »oberkomunistični« vladni plačanci na nas?!

Ali niso v konstituantih, kjer je bilo okoli 60 komunističnih poslancev, vsi do zadnjega prisegli kralju? Ali pomeni to kaj drugega kakor priznanje obstoječega stanja?

Ali ne pomeni priznanje obstoječega stanja dejstvo, da so slovenski in belgrajski »oberkomunisti« najbolj zvesti vladni hlapeci, ki so hoteli na komando vlade, kakor je priznal sam prejšnji minister notranjih zadev, spraviti s ponujano zvezo tudi slovenske republikance pod obznanje? In taka oiganija se še upa na javnost?! Slovenskim demokratom pa na njihovi zvezi s »komunisti« ne čestitamo, kakor tudi ne »Slovencu«, ki je ponatisnil bedarije »Delavsko-kmetjskega lista« kot nekaj, kar naj bi imelo dokazilno moč!

Slovenskim kmetom in delavcem pa svetujemo: Kedar bo prišel med vas kakšen »komunistični« tepec s svojo »mednarodno svetovno revolucijo«, mu jih pripeljite par poštenih okoli ušes in ga vrzite na cesto!

Državni poslanci ne smejo biti člani upravnega odbora ali nadzorstva. Člani upravnega odbora so izvoljeni za 4 leta. Način volitev predpisuje pravilnik.

§ 24. Na skupen predlog ministrov za finance in za kmetijstvo in po odobrenju ministrskega sveta bo imenovan za šefa »Ravnateljstva za kmečki kredit« ravnatelj, izvršni odbora pa izvoli in minister za kmetijstvo potrdi pomočnika ravnateljevega. Ravnatelj in ravnateljev pomočnik morata imeti visokošolsko izobrazbo (finančno-gospodarsko ali pa kmetijsko).

§ 25. Ravnatelj vodi vse posle ravnateljstva in je navzoč pri vseh sejah upravnega in izvršnega odbora, toda brez glasovalne pravice, razun v slučaju, če je ravnatelj odsoten.

Izvršni odbor voli ravnatelja, revizorje in uradnike »Ravnateljstva za kmečki kredit« in ostalo potrebno osebje, potrjuje pa vse minister za kmetijstvo.

§ 26. Natančnejša določila o volitvah, delu, pravicah in dolžnostih upravnega in izvršnega odbora in nadzorstva, dalje ravnatelja, njegovega pomočnika in ostalega osebja bodo predpisana s posebnim pravilnikom za izvršitev tega zakona.

§ 27. »Ravnateljstvu za kmečki kredit« bodo sledeča sredstva na razpolago:

1. 500 milijonov dinarjev, ki bodo postavljeni v proračun ministrstva za kmetijstvo, ki jih bo izdajalo »Ravnateljstvo za kmečki kredit« v vsakoletnih obrokih, dokler ne bo znesek vplačan.

V proračunu za l. 1925./26. bo postavljeno v ta namen 50 milijonov dinarjev in izročena »Ravnateljstvu«.

2. 50 odstotkov od dohodkov državne razredne loterije, začeniši z l. 1927.

3. Gotovina, ki je ostala iz likvidacije bivše »Ziradne banke« v Skoplju.

4. Svote, ki bi jih dovoljevali »Ravnateljstvu« poznejši zakoni;

5. Tudi v proračunih okrožij se lahko določijo svote za vplačilo kapitala s pravico, da se ta kapital porabi samo za okrepitev kredita v dotični občini.

§ 28. »Ravnateljstvo za kmečki kredit« bo dajalo kratkoročne in srednjeročne kredite okrožnim kmečkim kreditnim zadrugam po največ 4%, dolgoročna posojila pa po največ 3%. Zvezam raznih zadrug in kmečkim gospodarskim organizacijam in centralam kmečkih gospodarskih društev bo dajalo »Ravnateljstvo« kratkoročna in srednjeročna posojila po obrestni meri Narodne banke.

§ 29. Zadrugnim zvezam in centralam gospodarskih kmečkih društev bo dajalo »Ravnateljstvo« samo skupna posojila. Kratkoročne in srednjeročne skupne kredite bodo dobivale zadrugne zveze in gospodarska združenja od »Ravnateljstva«: 1. Če jim društvena pravila ali pa sklepi njihovih občnih zborov dovoljujejo jemati posojila, 2. če ne delajo s trgovskim dobičkom in ne delijo dividend, in 3. če en del ali pa vsi člani njihovih upravnih odborov solidarno jamčijo za posojilo.

§ 30. Dolgoročna skupna posojila dobijo lahko s pomočjo svojih zvez samo gospodarske kooperativne zadrugne, ki imajo nalogo:

a) da skupno proizvajajo, predelavajo, shranjujejo in prodajajo kmečke proizvode (za zgradbo žitnih skladišč, mlekarn, kleti, sušilnic itd).

b) za zgradbo električnih central in napeljavo elektrike na deželo;

e) vodnim zadrugam, ki imajo namen preprečevati povodnji, potem za izsuševanje, za namakanje itd.

Ta posojila se bodo dajala polagoma, kolikor bo narejenega dela, za katera so namenjena.

§ 31. Dolgoročna skupna posojila se bodo dajala kooperativnim

zadrugam po 4%. Dajala se bodo na hipoteke pod pogojem, da se odplačujejo v enakih letnih obrokih v dobi 25 let.

§ 32. Kooperativne zadrugne dobe dolgoročna posojila preko svojih zvez, katerim pripadajo, če stoji v njihovih pravilih:

a) da so osnovana na deležih, (ne na akcijskih), ki se glase na ime in ki se jih lahko prenese samo z odobrenjem zveze (zadrugne);

b) da se deleži ne smejo obrestovati višje kot one, ki jih plačujejo zveze kreditnih zadrug zadrugam, ki jim pripadajo, na hranilne vloge in da člani ne dobivajo dividend;

c) da se čisti dobiček po odbitku vseh stroškov in po dodelitvi enega dela v rezervni fond lahko razdeli med člane sorazmerno s posli, ki so jih imeli z zvezo,

d) da vsi člani zadrugne solidarno jamčijo za posojilo, dano zvezi.

§ 33. Pravilnik za izvršitev tega zakona bo določal način, kako se dajejo skupna posojila, jamstva, ki se morajo zahtevati za plačevanje posojila, nadzorstvo, ki se mora voditi, da se posojilo ne porabi v druge namene itd.

Vsako posojilo, dano kateremu-koli združenju ali zadrugni zvezi ali zadrugi se mora takoj vrniti »Ravnateljstvu«, če se njihova pravila tako izpremenijo, da se poslabša jamstvo za povračilo posojila.

§ 34. Ministrstvo za kmetijstvo bo strogo nadzorovalo delovanje kreditnih zadrug in »Ravnateljstva za kmečki kredit«. Vsako leto bo določilo na podlagi sklepa upravnega odbora »Ravnateljstvu«, koliko odstotkov od svote, s katerimi razpolaga »Ravnateljstvo«, se mora dati na kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne kredite in koliko procentov se bo dajalo zadrugnim zvezam in gospodarskim društvom na račun teh kreditov.

§ 35. »Ravnateljstvo za kmečki kredit« sme po sklepu upravnega odbora in po odobrenju ministrskega sveta izdajati založnice, pod pogoji, ki jih bo določal pravilnik.

§ 36. Proračun »Ravnateljstva« sestavlja upravni odbor, minister za kmetijstvo pa ga potrdi.

Prva tri leta po ustanovitvi »Ravnateljstva in okrožnih kmečkih kreditnih zadrug« jih bo vzdrževalo ministrstvo za kmetijstvo. Po treh letih se bodo »Ravnateljstvo« in okrožne zadrugne za kmečki kredit vzdrževale iz svojih sredstev. Konec vsakega leta bo »Ravnateljstvo« sestavilo svoj proračun. Tri četrtine čistega dobička bo vlagalo v svoj rezervni fond, eno četrtino pa bo porabilo za vzdrževanje šol za ravnatelje in revizorje kreditnih zadrug, za populiziranje kmečkega kredita in za napredek kmetijstva. Ko bo rezervni fond »Ravnateljstva« narasel na 50 milijonov dinarjev, se bo prebitok delil za razne kredite po tem zakonu.

V. Pravice in kazni.

§ 37. Premoženje, stroji, živina, seno in drugi z zadrugnim kreditom nabavljeni predmeti ne morejo služiti kot podlaga za nov kredit, dokler lastnik ne plača svojega dolga.

§ 38. Zadrugne za kmečki kredit imajo pravico, da v slučaju, če dolžnik svojih obveznosti ne poravnava, poiščejo kritje pred vsemi drugimi upniki s prodajo onih predmetov, ki jih je dolžnik nabavil za zadrugni denar. Če pa se dolg ne pokrije z izkupičkom za te predmete, iztirja zadruga svoj dolg sodnijsko. Za dolg zastavljene predmete ne smejo dolžniki niti prodati niti poskriti brez dovoljenja zadrugne, dokler ni dolg plačan, sicer se kaznujejo po kazenskem zakonu.

§ 39. Določa prostost vseh taks, ki jih morajo sicer plačevati dolžniki pri intabulacijah itd.

§ 40. Določa kazni za odbornike, ki bi dovoljevali kredite na podlagi lažnjih podatkov.

Dnevne vesti.

Politični dogodki v Zagrebu. V Zagreb je prišla pretekli teden parlamentarna komisija, ki ima nalogo preiskati, če so res vsi radičevski poslanci, katerih mandati še niso potrjeni, sami »boljševiki«, katerim je treba mandate uničiti. Splošno prevladuje mnenje, da se bo tudi ta komisija prepričala, da obdolžitve, proti radičevcem, **ne držijo**, in da bodo vsled tega vsi osporjeni radičevski mandati tudi potrjeni. Ko se bo to zgodilo, se bodo lahko začela prava pogajanja med radikali in radičevci za sporazum. Kakor hitro pa pride do sporazuma, se bo politični položaj temeljito izpremenil.

»Temeljna napaka. Iz »Jutra«: »Temeljna napaka, ki jo propagira »Slov. Republikanec«, in ki jo je zagrešil tudi dr. Korošec, kar se mu že bridko maščuje, je ravno ta, da se prepeluhovci in Pueljevi pristaši sedaj postavljajo pri reševanju »spora med Hrvati in Srbi« na stran prvih, namesto da bi se postavili na nepristransko in nadplemensko stališče.« — Mi prav od srea privoščimo »nepristransko in nadplemensko stališče« dr. Žerjavu, če se hoče nanj postaviti. Uverjen pa naj bo, da ga nihče ne bo vprašal za njegovo mnenje o razmerju med Hrvati in Srbi, če bo stal na »nadplemenskem« stališču magari 1000 let, kakor tudi nikogar drugega ne bodo vprašali niti Hrvati niti Srbi za njegovo mnenje, kdor bo stal pri — strani in gledal na razvoj dogodkov s prstom v ustih.

Politični cirkus g. dr. Korošca. V seji parlamenta dne 12. t. m. je klerikalni poslanec g. Smodej energično grajal, da se od strani predsedstva zapostavlja slovenščina, kar je res in je bila graja upravičena. »Ne moremo pa si kaj«, da bi pri tej priliki znova ne pribili, da je leta 1919. sedanji in tedanji šef g. Smodeja, ministrski podpredsednik g. dr. Korošec energično in lastnoročno zapodil slovenski jezik iz parlamenta kot nepotreben, češ, »da vsi razumemo srbsko«. Zato mislimo, da bi bilo prav, če bi g. Smodej najprej nekoliko obračunal z g. dr. Korošcem samim, nakar bi tudi v skupščini morda našel več odziva za svojo stvar. Tako pa smo imeli zopet priliko obračunati le cirkuške metode slavne SLS.

Pribijamo! »Domoljub« piše: »Tudi pri nas na Slovenskem je bilo mnogo ljudi, ki so nastopali za Radića in za njegovo vrtoglavo politiko. Oznanjevali so iste nauke kakor na Hrvatskem in slepili ljudi z istimi vrtoglavostmi kakor Radić. V prvi vrsti jim je služila za agitacijo seveda Radićeva republika.« — »Domoljub« nam bo že oprostil, če še enkrat javno pribijemo, da **ni pri zadnjih volitvah nihče tako agitiral z »republiko« kakor ravno tisti klerikalci, ki sedaj po volitvah nočejo o republiki slišati niti besedice več, ampak se iz republikanstva samo norčujejo in Radića in vse republikance sploh ometavajo z najdebelejšim blatom!** Mi še vedno hranimo originalni podpis nekega kaplana pod izjavo da je »republikanec«, samo da je mogel agitirati z republikanstvom z monarhistično Slovensko ljudsko stranko. Gospoda poslanca Sušnika naj pa »Domoljub« naravnost vpraša, kako in s kakšnim geslom je agitiral na Rakki. Zato pa je ravno takim ljudem najmanj treba govoriti o kaki »vrtoglavosti« Radićevi. Tisti pristaši SLS, ki nekoliko tudi sami mislijo, si danes nič bolj ne žele, kakor da bi bil tudi dr. Korošec tako »vrtoglav« kakor je Radić. Z Radićem se SLS danes pogajajo, kar je dokaz, da je Radić vendarle nekaj, za dr. Korošca se pa absolutno nihče ne zmeni, kakor da ga v Belgradu sploh ne bi bilo. Taka je resnica, ki je za SLS in njene voditelje zelo neprijetna, kljub temu pa je resnica.

Slovenstva ni! »Slovenec« piše v svojem poročilu, da na obnem zboru samostojnih kmetov, katerega

sta se udeležila kot gosta tudi posl. g. Kelemina in g. Prepeluh, niso omenjali Slovenstva. — Mislimo, da Slovenstva na zborovanju samih Slovencev in samih slovenskih strank ni treba še posebej naglašati, ker je to samaposebi umevna stvar. Verjamemo pa, da je treba Slovenstvo omenjati »Slovenec«, nad čegar tiskarno se še danes blešči napis »Jugoslovanska tiskarna« kot spomin na one dni, ko so gospodje zavrgli Katolištvo in Slovenstvo, in potrebno je Slovenstvo omenjati dr. Korošcu, ki je rekel v parlamentu, da je slovenščina v parlamentu odveč.

Na silno priprost način je pisal »Slovenec« pretekli teden o obnem zboru samostojnih kmetov, ki je ustvaril podlago za možnost bodočega sodelovanja med samostojnimi kmeti in republikanci. »Slovenec« ne ve drugega povedati, kakor da zabavlja na osebo g. Puelja in na osebo g. Prepeluha! Obema očita vse mogoče osebne napake. Ne manjka dosti, da ne pove, da sta oba gospoda v starosti kakih dveh ali treh mesecev brzkone včasih tudi kakšno rjuho pomočila. Toda šalo na stran. Vprašamo gospode nasprotnike prav resno: Ali res mislite, da republikanstva med Slovenci ne bi bilo, če ne bi živela med nami skromna oseba g. Prepeluha? Ali res mislite, da samostojnih kmetov ne bi bilo, če ne bi bila pokazala oseba g. Puelja kmetom kdaj svojih širokih pleč? Ali gospodje res mislijo, da izgine z osebo vred tudi princip ali načelo, ki ga ta oseba zastopa? Ali se gospodje ne zavedajo, kako malo služijo slovenski omiki in politični izobrazbi ljudstva, če vedno in vedno segajo po ogabnih in ostudnih metodah osebnega boja, namesto da vzgajajo svoje pristaše za principijelen boj? Zakaj ne pridete na dan z dokazi, da je združitev obeh strank slaba, če vam združitev ni všeč? Zakaj vedno le osebno blatenje? Ali se ne zavedate, da vam bodo vsi ljudje rekli, da imate več možnosti za principijelen boj? List kakor je ali bi moral biti »Slovenec«, bi lahko že nekoliko drugače pisal kot piše in bi lahko delal sebi nekaj več časti.

Stara pripovedka. Kmet je gnal kravo na sejn. Spotoma ga dojde sosed in oba gresta skupaj. Naenkrat jima skoči na pot umazana krota. »Ti«, pravi lastnik krave, »če jo sneš, je krava tvoja!« — »Zakaj pa ne,« se odreže sosed, ki se je krave polakomil, in zagrabi kroto in jo začne gristi in jesti. Lastnik krave ga začudeno gleda. Ko pa vidi, da je sosed že pol krote pogoltnil, se končno le zboji za kravo in pravi sosedu: »Če mi daš kravo nazaj, snem jaz drugo polovico krote!« — »Čakaj vrag,« si misli sosed, »boš pa še ti kroto žrl, ne samo jaz,« in privoli. Lastnik krave pogoltno res drugo polovico krote, da si reši kravo. Tako sta korakala nekaj časa naprej. Naenkrat pa se ustavi sosed, se potrka na čelo in pravi svojemu tovarišu: »Ti, zakaj sva pa midva pravzaprav kroto požrla?« — Na to staro povest se spominjamo, ko beremo dan za dnem, kako dr. Korošec očita dr. Žerjavu, da bo moral iz vlade ven, dr. Žerjav pa isto očita dr. Korošcu. Oba zlivata drug na drugega cele kupe zmerjanja, ko bosta pa oba pred vratmi, se bosta lahko vpraševala drug drugega: »Zakaj sva se pa midva pravzaprav zmerjala? Zakaj sva drug drugega tako polivala z gnojnico, da sedaj oba smrdiva, da so Srbi oba postavili pod kap?«

Na Dunaju in v Belgradu. Ko smo bili Slovenci še pod Avstrijo in pod Dunajem, so živeli v naši deželi liberalci in klerikalci. Ker so bili oboji šlabi, jim ni preostajalo drugega kakor da so lepo ponižno hodili na Dunaj priklanjat in prosit za milost. Ker so se pa med seboj tudi sovražili kot psi in mačke, so drug drugega hodili na Dunaj tudi pridno tožit. Kedar so prišli liberalci



pred dunajskega ministra, so črnili in mazali klerikalce, da so klerikalci sami veleizdajalci in da so le oni, liberalci, pravi in edini potrijotje in zvesti avstrijski državljani. Ko so pa zopet klerikalci prišli do dunajskega ministra, so črnili in mazali zopet liberalce kot veleizdajalce in protidržavne elemente. Pri obojih pa je zavladalo velikansko veselje, če se je enemu ali drugemu posrečilo s pomočjo dunajskega ministra svojemu nasprotniku pošteno nagoditi. Dunajski minister se je pa smejal in je tepel lepo oba, enkrat enega, enkrat drugega, slovenski narod je pa trpel vsled klerikalno-liberalnih oslarij velikansko škodo! Kakor je bilo pred vojno na Dunaju, je sedaj po vojni v Belgradu. Tudi danes imamo še v deželi klerikalce in liberalce. Eni in drugi so bili l. 1918., ko se je odločevala usoda slovenskega naroda za dolgo vrsto let, tako zabikani in zatelebani v svoje liberalstvo in klerikalstvo, da so popolnoma prezrti vse, kar se je okrog njih po svetu godilo in tako smo se lepega dne znašli — pod belgrajsko vlado. Kakor hitro pa so slovenski liberalci in klerikalci zavohali, da imajo zopet nekje vlado, kateri bi lahko hodili svoje politične nasprotnike po stari dunajski navadi tožit in obrekovat, so jo vdrli kot morci v Belgrad, tam popadali na kolena pred belgrajskega ministra in kričali: »Gospod minister, pogledj liberalce, to so sami lumpje!« Drugi pa so zopet kričali: »Gospod minister, pogledj klerikalce, to so same barabe!« Belgrajski minister pa, ki se ni hotel nobenemu zameriti, je rekel: »Oba imata prav! Jaz vidim sam, da ste vsi skupaj goveda, kar vas je!« In je šel in je liberalce in klerikalce prav pošteno pritisnil z — davčnim vijakom! In kolikor bolj vpijejo klerikalci, da jih davčni vijak boli, toliko bolj vpijejo liberalci belgrajskemu ministru: »Le še privij! Le še bolj pritisni!« Klerikalci pa zopet vpijejo: »Le še privij! Le še bolj pritisni!« In belgrajski minister pritiska in pritiska in bo še pritiskal tako dolgo, dokler se ubogi slovenski narod ne bo spametoval in liberalcev in klerikalcev skupaj ne bo zapodil iz svoje hiše!

Politična lopovščina. Kakor navadno jo je zagrešil stari grešnik »Slov. Narod«, ki piše v nedeljskem uvodniku: »(Samostojni kmetje) se ne pomišljajo sodelovati s »takozvano« slovensko republikansko stranko gosp. Prepeluha, ki je do včeraj očitno podpiral klerikalno avtonomijo in je izdajal s klerikalnimi denarji ljubljanskega »Avtonomista« in sedaj »Ruplikanca«. — Bodi povedano »Narodu«, da mu je na prosto danu pogledati naše knjige, da se prepriča na svoje lastne oči, če nima več samo še kurjih, kdo plačuje »Republikanca«. Klerikalci gotovo ne in tudi Hrvatje ne, ampak plačujejo ga slovenski naroč-

niki. Toliko enkrat za vselej, ker se nam gabi ukvarjati z lopovščinami te vrste, ki jih uganja gotova »inteligenca« v »Narodu«.

Radikali o dr. Korošcu. Glavno glasilo radikalne stranke »Samouprava« skoraj v vsaki številki ljuto napada dr. Korošca. V eni zadnjih številki ga napada zaradi članka, ki ga je priobčil »Slovenec« pod naslovom »Bolgarska tragedija« in piše: »... Kar se tiče g. Korošca, je žalostno, da moramo tako grd slučaj zlobe, podlosti in izdajstva zabeležiti v tako delikatnih trenutkih naše države (razmerje med Bolgarijo in Jugoslavijo je bilo in je mogoče še zelo napeto, op. ur.). To je toliko žalostnejše, ker se je ta slučaj pojavil v naši sredini in v enem delu našega naroda, da ga bodo naši sovražniki komaj pričakali in izkoristili. G. Korošec je s svojim korakom odvzel sebi pravico, da bi se z njim razgovarjali tako kakor prej. On za bodočnost ni kompromitiran samo kot politik, ampak tudi kot Slovenec (podčrtala »Samouprava«, op. ur.). Naj bo prepričan, da mu tega jezuitstva ne bomo pozabili in da bo z naše strani vedno naletel na naš dober spomin na vse, kar on danes počne kot prostovoljni agent Cankova in Ruseva.« — Na shodu zaupnikov SLS v soboto je rekel dr. Korošec, da bo na jesen povabljen, da vstopi v vlado. Pisanje »Samouprave« je slabo vabilo!

Sramota. V Belgradu izhaja list »Samouprava«, ki je glavno glasilo radikalne stranke. V tem listu je pretekli teden izšel članek o obnem zboru samostojnih kmetov, kjer beremo med drugimi: »... Tretjo napako je napravil g. Puelj l. 1924., ko se je pred volitvami vrnil v zemljoradniško stranko, da se po šestih mesecih združi s slovenskimi republikanci in komunisti.« — Iz članka samega se čisto jasno vidi, da ga ni pisal Srb, ampak da je pisan po podatkih »od slovenske strani«, in če primerjamo vsebino članka »Samouprave« s pisanjem ljubljanskega »Jutra«, vidimo na prvi pogled veliko vsebinsko sorodnost. Če pa je narekovala »Samouprava« njen članek slovenska stran, je tudi pojmljiva in razumljiva svinjarija, ki tiči v besedah, »da se je g. Puelj združil s slovenskimi republikanci in komunisti! Tisti, ki je napisal ali narekoval te besede, jako dobro ve, da slovenski republikanci z raznimi »komunističnimi« vladnimi hlapei in izzivači nimamo nobene zveze, kar je priznala celo vlada sama s tem, da nas ni postavila pod obznanje, ker nas ni imela za kaj. Tistemu lumpu, ki znaša svoj gnoj v »Samoupravo«, pa to menda ni všeč in samo zato, da bi spravil tudi slovenske republikance pod obznanje, je šel in narekoval stavek, »da se je Puelj združil s slovenskimi republikanci in komunisti«, češ, če sedaj ne bo Puelj s slovenskimi samostojnimi kmeti in s slovenskimi republikanci vred prišel pod obznanje, ne bo nikoli! Umazanije, kakoršno smo brali v »Samoupravi«, pošten radikalski Srb sploh zagrešiti ne more, ampak take lopovščine je sposoben samo kakšen lump!

Kostanjevica. Poročajo nam: Klerikalni poslanec prof. Sušnik je

Ta znak jamči

Ni žehte
brez
**Zlatorog
mila!**

za
kakovost

Ni žehte
brez
**Zlatorog
mila!**

P. n. tvrdki

DOM. ČEBIN

Ljubljana.

Z Vašim angleškim kovaškim premogom in angleškim livarniškim koksom, ki ste ga nam dobavili, smo bili povsem zadovoljni. Cena je z ozirom na kakovost in v primeri s ceno oglja vsekakor nizka.

Z odličnim spoštovanjem:

Lovro TEPINA, žzdr.
upr. drž. podkavske šole
Selo-Ljubljana.

Imel takozvani »tabor« pri romarški cerkvi na Slinovcah pri Kostanjevici, kjer je lovil kaline za polomljeno politično barko svojega šefa dr. Korošca. Seveda je pri tem tako debelo lagal, kakor znajo to le politični klerikalei. Spravil se je zlasti na našo stranko in g. Prepeluha, o katerem je znova pogreval stare, že ponovno ovržene laži. Toda kaj — klerikalec laže naprej, češ nekaj bo že ostalo. Toda laž ima kratke noge in povemo prav jasno, da nam prof. Sušnik več županil ne bo! Krški okraj je v bodoče izgubljen za klerikalec, pa naj gg. Sušniki še tako zlorablajo vero v svoje politične svrhe.

Kako jim je treba povedati! Svoje pristaše in somišljenike opozarjamo, da bodo hodili prav pogosto med nje klerikalei in dobro plačani komunisti, ki vam bodo govorili, da so slovenski republikanci svoje republikanstvo zatajili in da so zlezli pod monarhistični plašč bogatih samostojnih kmetov. Tem povejte tako: Gospodje, vi se lažete! »Jutro« piše namreč **ravno nasprotno**, ker pripoveduje dan za dnem, da je Pucelj s svojimi samostojnimi kmeti postal republikanec in radičevce, »Jutro« pa je list, ki se nikdar ne zlaže! — Tako povejte enim. Kedar bodo pa prihajali med vas demokratje in vam pripovedovali, da so samostojni kmetje postali republikanci in radičevci, takrat jim odgovorite: »Gospodje, vi se lažete! »Slovenec« piše **ravno nasprotno** in »Slovenec« je list, ki se nikoli ne zlaže! Na ta način lahko vlečete obe sorte teh ljudi za njihove dolge nosove in za še daljše jezike.

Da je koncert proti republikanec Prepeluhu in samostojnežu Pucelju popoln, sta se morala oglasiti po

svoji stari navadi tudi »Domoljub« in »Slovenski gospodar«. Oba zlivata svoj politični žolč na oba imenovana gospoda v obliki najgrših napadov na osebe obeh imenovanih gospodov, češ če oblatimo voditelje, bodo šli ljudje zopet k nam. Pri tem pa ne pomislijo, da slovenskim republikancem ni za osebe in za voditelje, ampak za njihov princip, od katerega ne odnehajo in ne bodo onehali, ampak se bodo za njega uresničenje borili z vsemi zakoni-timi sredstvi. Če pa republikanec kakšna oseba ni prav, imajo še vedno toliko moči, da si izberejo koga drugega, in jim zaradi ene same neznatne osebe še ni treba menjati svojega političnega prepričanja, ampak bodo zamenjali kvečjemu le eno osebo z drugo osebo, nikdar pa svojega prepričanja ne bodo zamenjali za kakšno osebo! Mislimo, da je to dovolj jasno povedano! Sicer si pa dovoljujemo gospode opozoriti na tisti odlomek cerkvene zgodovine, ko je vladal papež Aleksander VI., ki po priznanju katoliških zgodovinarjev ni živel ravno vzorno po katoliških naukih. Kaj bi dejali gospodje, če bi mi trdili, da je zaradi osebnega življenja papeža Aleksandra VI. katoliška vera slaba? Z napadi na posamezne osebe ne boste ubili ideje! To je jalov posel!

Glasilo narodnih socialstov »Nova Pravda« piše o zborovanju samostojnih kmetov med drugim: »Resolucije, sprejete na obnem zboru SKS, so razveseljiv korak h konsolidaciji političnih razmer v Sloveniji in jih je v tem pogledu najsimpatičnejše pozdravljati. Po razpoloženju v SKS in SRS sodeč, bo gotovo prišlo do fuzije obeh strank. Kmečki blok bi na ta način

razpolagal v Sloveniji s štirimi poslanci, ki so dobili pri zadnjih volitvah v narodno skupščino 33.000 glasov.« — Tako daleč, kakor pravi »Nova Pravda« sicer za enkrat še nismo, eno pa lahko rečemo, da smo mi s svoje strani storili vse, kar je mogoče storiti za skupen nastop. Slovenci smo vsi, ker smo Slovenci, smo tudi Jugoslovani, ker ne moremo biti Kitajci, kmetje in delavci so eni in drugi, kot svoj političen cilj pa smo si začrtali lastno gospodarstvo na lastni zemlji, ker ne maramo biti večni hlapeci. Kdor te tako enostavne stvari priznava, temu so vrata za vstop pri nas vedno odprta na stežaj. Za vse druge pa pri nas ni prostora.

Reven invalid, 100% delanezmožen, prosi usmiljena srca pomoči v obliki stare otroške obleke in v denarju. Je oče šesterih mladoletnih otrok, sam težko bolan na ledvicah in pljučih, tako da ne more ničesar zaslužiti. Živi v velikem pomanjkanju glede živeža in obleke. Vsako podporo sprejme za tega ubogega in revnega invalida: Uprava »Slovenskega Republikanca« v Ljubljani, Breg 12/11.

Tržne cene v Ljubljani. Goveje meso po 17—20 dinarjev za kilogram, svinjsko 25—30, telečje 25 do 27,50, ovčje 15, kozličje 22,50 Din. Kokoši po 25—50 Din komad. — Par piščancev 40—50 Din. — Par golobov 20—25 Din. — Racc 87 do 90 Din komad. — Jajca po 0,87 do 1,25 Din komad. Grah v stročju po 8 Din kilo. — Novi krompir po 8 do 10 Din kilo.

Šivalni stroj »Stoewer« je najboljši in najpopolnejši. Za istega vam da 15 letno jamstvo tvrdka Ludovik Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6, I. nadstr. Ako po-

trebujete v gospodinjstvu šivalni stroj, obrnite se le na to tvrdko in boste najboljše postreženi. Več v oglašju.

Če se odločite kupiti kolo, obrnite se na tvrdko Ign. Vok, Ljubljana, Sodna ulica 7, dobili boste najboljše in ugodno ceno. Glej današnji oglaš.

Kovače, kleparje, ključavničarje in sorodne stroke opozarjamo na pohvalno izjavo drž. podkavske šole, ki jo je prejela tvrdka D. Čebin, zaloga koksa in angl. kov. premoga v Ljubljani in ki jo danes priobčujemo v našem listu. Našim cenj. čitateljem toplo priporočamo to solidno tvrdko.

Za kratek čas.

Kaznovana radovednost.

Gorenjski kmet se pelje iz Ljubljane domov. V istem vozu se pelje Ljubljančan na Gorenjsko na odih.

Ljubljančan: Kam se pa peljete?

Kmet: Domov!

Ljubljančan (sitnari naprej): Odkod pa ste?

Kmet: Sem iz Radovljice, doma imam ženo in sina. Žena je stara 30 let, sin pa 6. V hlevu imam 4 glave živine, v svinjaku pa 6 prascev. V žepu imam žepno ruto, doma v omari jih imam pa še 2 tucata. Moja žena...

Ljubljanski radovednež ni poslušal do konca...

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSKIH REPUBLIKANECV.

Odgovorni urednik Oskar Schiller.

Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

15 letno jamstvo



najpopolnejši **Stoewer** šivalni stroj s pogreznjivim transporterjem (grabljice). Z enostavnim premikom je stroj pripravljen za štepanje, vezenje ali šivanje.

Ludovik Baraga, Ljubljana
Šelenburgova ul. 6, I. nadstr.
Telefon št. 980.

Inserirajte v „Slov. Republikancu“!

Rupim: Dunajski in Ljubljanski Zvon, Kres, Slov. Bčelo, Slov. Glasnik in vse druge knjige

◆ HINKO SEVAR ◆
antikvariat knjigarna ◆
Ljubljana, Stari trg 34

Bročura
„Jugoslovani, Slovani in Jugoslovani“

ki je najboljši politično-kulturni spis, kar jih je bilo napisanih po vojni, se dobi v upravi našega lista in stane s poštnino **1e 4 Din.**

Naroči si kot Slovenec revijo
„Novi Zapiski“
letnik 1922

kompletni letnik, 10 zvezkov se še dobi v upravi našega časopisa in stane **samo 10 Din.**

Pozor, krojač, šivilja, nešivilja

Kaj ti koristi kraj brez pouka? Z natančnim poukom, preizkusenega po vsakem modelu ga dobiš na željo ekspresno po pošti v KROJNI ŠOLI, koncesionirani od ministrstva za trgovino in obrt.

Ljubljana, Židovska ulica št. 5.
Vsak mesec tečaji za krojače šivilje in nešivilje.

Ure Zlatnina

F. P. ZAJEC
opik
LJUBLJANA,
Stari trg 9.

Ščipalci Očala

Ljubljanska posojilnica

r. z. z o. z. v Ljubljani. Telefon št. 9
Mestni trg št. 6

obrestuje vloge zelo ugodno in sicer:

vloge, ki jih izplačuje brez odpovedi,	po 8 %
vloge z enomesečno odpovedjo,	po 10 %
vloge z trimesečno odpovedjo,	po 12 %
vloge s šestmesečno odpovedjo,	po 14 %

Izvenljubljskim vlagateljem so na razpolago poštne položnice, da nimajo s pošiljanjem denarja nikakih stroškov.

Jamstvena glavica za vloge znaša že nad 11 milijonov dinarjev.

Posojila daje le proti popolni varnosti, proti vsaj trikratnemu kritju na vknjižbo in na poroštvo.

Inkaso faktur in menic. Trgovski krediti.

Najboljša

„Puch“ kolesa

po zelo ugodnih cenah dobite le pri
IGN. VOK, LJUBLJANA

Sodna ulica št. 7.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

Ustanovljeno 1898

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Aleksandrova cesta 5

Telefon št. 367

Ohrestruje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri brez vsakga odbitka.

Modni salon

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg 21.

ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške SLAMNIKE in KLOBUKE. Za n! klobuki vedno v za!ogi. Popravila se sprejemajo.